

Čís. 15081.

Účinky konkursního řízení zahájeného v cizině o jmění našeho státního příslušníka.

Ustanovení čl. IX, druhý odstavec, uvoz. zákona ke konk. ř. čís. 64/1931 Sb. z. a n. platí i tehdy, byl-li prohlášen v cizině konkurs na jmění čl. státního příslušníka.

Ustanovení § 3, druhý odstavec, konk. ř. se týká jen konkursu vyhlášeného v našem státě.

(Rozh. ze dne 27. března 1936, R I 205/36.)

Žalovaná firma navrhla, by spor proti ní žalobcem vedený byl podle § 8 (1) konk. ř. přerušen proto, že na jmění žalobcovo, jenž jest československým státním příslušníkem, byl uvalen francouzskými soudy konkurs. Prvý soud návrh zamítl. rekursní soud návrhu vyhověl. Důvody: Žalobce, na jehož jmění byl francouzským soudem prohlášen konkurs, a který dle údajů žalobních uplatňuje pohledávku proti žalovanému ze smlouvy, kterou uzavřel jako československý státní příslušník v tuzemsku, má v tuzemsku movité jmění, totiž tuto nyní žalovanou pohledávku, která dle zásady vzájemnosti a dle § 3 konk. ř. spadá do konkursní podstaty. Dle čl. IX. uvoz. zák. ke konk. ř. jest francouzský soud dle zásady vzájemnosti oprávněn požadovati vydání pohledávky. Dnem prohlášení konkursu ztrácí dle § 3 konk. ř. úpadce oprávnění nakládati svým jměním, které jest podrobno exekuci, tudíž také svou pohledávkou, na kterou jest hleděti dle § 3 konk. ř. a §§ 298 a 427 obč. zák. jako na movité jmění. Vzájemnost s Francií přináší sebou použití §§ 3 a 8 konk. ř. i tehdy, když francouzský soud prohlásil konkurs na jmění ve Francii usedlého československého příslušníka, jinými slovy prohlášení konkursu na jmění československého státního příslušníka má na jeho movité jmění, ať se nalézá kdekoliv, stejný účinek, ať byl konkurs prohlášen francouzským soudem nebo československým. Musí tudíž československý soud, čině zadost zásadě vzájemnosti dle § 8 konk. ř., spory tuzemského úpadce v tuzemsku přerušiti. Rozh. čís. 8605 Sb. n. s., jehož procesní soud se dovolává, zde nedopadá, poněvadž se zde nejedná o cizozemského úpadce, nýbrž o příslušníka československého státu.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Zásady vyslovené v rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 8605 Sb. n. s. a také v rozhodnutí Rv II 284/29 (uveřejněném v »Právniku« z r. 1930 str. 262 až 264), lze použiti na souzený případ přes to, že tam šlo o cizozemce, kdežto v souzeném případě jde o tuzemce, neboť bylo v nich vyloženo ustanovení § 67 konk. ř. čís. 337/14 ř. z., jež bylo pojata v konk.

řádu čís. 64/31 Sb. z. a n. do čl. IX. uvozovacího zákona k tomuto konk. řádu. Ani v § 67 starého konk. řádu, ani v čl. IX. uvozovacího zákona k novému konk. řádu není zmínky o tom, že předpisy ty se týkají jen cizozemce, na jehož jmění byl v cizozemsku vyhlášen konkurs. Platí tedy toto ustanovení bez rozdílu, ať byl vyhlášen konkurs v cizozemsku na cizozemce nebo na tuzemce. Otázku, zda movité jmění má býti vydáno do konkursní podstaty, upravuje čl. IX. uvoz. zákona ke konk. řádu čís. 64/31 Sb. z. a n. v podstatě stejně, ať byl prohlášen konkurs v tuzemsku [odstavec (1)] anebo v cizině [odstavec (2)]. V obou případech jest movité jmění vydati a pojati do konkursní podstaty jen tehdy, když soud (nebo úřad) konkurs vyhlásivší o to požádá, není-li jinak ustanoveno v mezinárodních smlouvách nebo ve vládních prohlášeních, vyhlášených ve Sbírce zákonů a nařízení. V obou případech rozhodují tedy především mezinárodní smlouvy a vládní prohlášení vyhlášené ve Sbírce zákonů a nařízení. Takové mezinárodní smlouvy a prohlášení, upravující tuto otázku v poměru mezi Československem a Francií, nejsou ve Sbírce zákonů a nařízení uveřejněny a jest proto pouze rozhodným, zda byla francouzským konkursním soudem (úřadem) podána žádost o vydání tuzemského movitého jmění úpadcova. To se v souzené věci nestalo, a poněvadž v tuzemsku na žalobce konkurs vyhlášen nebyl, jest dosud oprávněn volně nakládati se zažalovanou tuzemkou pohledávkou jako s věcí movitou a předpisu § 8 konk. řádu nelze tu použít. Ustanovení § 3 odst. (2) konk. řádu, jež praví, že do konkursní podstaty náleží i veškeré movité jmění úpadcovo, ať jest kdekoliv, pokud není o něm jinak ustanoveno v mezinárodních smlouvách nebo vládních prohlášeních, vyhlášených ve Sbírce zákonů a nařízení, obsahuje v podstatě totéž, jako odstavec (1) čl. IX. uvoz. zák. ke konk. řádu, a týká se zřejmě konkursu vyhlášeného v tuzemsku, takže § 3 konk. řádu nepřichází pro souzený případ vůbec v úvahu. Pro posouzení sporné otázky jest bez významu poukaz rekursního soudu na sdělení ministerstva spravedlnosti čís. 3337/24, otištěné pod č. 32 sdělení ve věstníku ministerstva spravedlnosti z roku 1924, podle něhož jest zaručena vzájemnost mezi Československou republikou a Francií, poněvadž otázku vzájemnosti bylo řešiti jen v případě odstavce (3) čl. IX. uvoz. zák. ke konk. řádu, o nějž v souzeném případě vůbec nejde, nehledíc ani k tomu, že tato vzájemnost se týká ustanovení § 58 konk. řádu č. 337/14 ř. z. (nyní § 60 nového konk. řádu), jež jedná o právech cizozemských věřitelů v konkursu, nikoliv o právním postavení úpadce, na jehož jmění byl konkurs vyhlášen v cizině.

Čís. 15082.

Postoupí-li věřitel tutéž pohledávku postupně několika věřitelům, jest právně účinný jen prvý postup; postoupený dlužník jest oprávněn namítnouti, že k účinnému postupu vůbec nedošlo.

(Rozh. ze dne 27. března 1936, R I 301/36.)